

Nasim Aghili är manusförfattare och regissör samt initiativtagare till *Europa Europa*. Följande brev är ett förord till manuset – ett resultat av ett halvårs researcharbete och konstnärligt experimenterande.

Hej bästa henniskor i Europa Europa – en (antinationalistisk) kabaré om europeisk migrationspolitik!

Snart får vi alla dela rum, hoppas jag.

Jag vet att många av er har väntat ord av mig. Ord som beskriver vad som ska ske, vad som ska berättas, vad som ska kännas. Ord som ger kropp till hur vi ska göra, hur vi ska forma språket, hur vi ska vrida och röra. Många av er har lagt orden bredvid bilderna, undersökt hur historien möter verkligheten, några av er har gjort resor. Och väntat.

Så här kommer jag. En början. Se det som en kärleksförklaring snarare än ett konstnärligt koncept. För det vi ska göra tillsammans kräver just det. När hatmailen börjar strömma in, dom rasistiska beskrivningarna (recensionerna), det överväldigande och som murar växande byråkratiska språket. Då måste vi alla kräva kärlek.

När jag varit tyst har det varit för att jag trampat vatten i en avgrund som varje dag mördar, torterar eller som vår Bahareh så klokt uttryckte det ”elimineras” vissa för att andra ska kunna leva materiellt extravaganta liv. För att varor ska kunna röra sig fritt i Europa måste dom yttre gränserna hållas stängda för människor som bara vill utnyttja sin naturliga rätt att röra sig på områden som alla gemensamt delar. Vid Europas gränser sker idag en utrotning av kroppar som Europa inte anser vara värdiga europeiska medborgare. Dom som inte lämnas att dö sätts i fängelse, skickas till transitländer som mot europeisk betalning förvarar människor eller så lämnas dom att ta sig runt i limbo utan att veta vad som väntar, vad som planeras åt dom. Dom som har tur får möta den europeiska migrationspolitiken i form av polisförhör som är formade för att bryta ner brottslingar, inte för att kommunicera med människor som söker skydd undan trauman, naturkatastrofer, tortyr, krig – verkligheter

som samma Europa en gång har orsakat.

Att mitt i denna uppsjö av kunskap om omänskligt beteende formulera konst som ska beskriva, analysera, göra motstånd och skapa alternativ har varit paralyserande. Jag har ifrågasatt mitt arbetes trovärdighet och potentiellt resultat men också suttit fast i ett eget trauma. Och det finns inget som rättfärdigar att jag kopplar ihop min privilegierade 80-talsflyktkropp med det som andra flyktingar utsätts för idag, men ändå har varenda rapport påmint mig om min egen traumatiska förflyttning. Jag skulle vilja kalla det flykt men det ordet tyder på nåt som en gång slutar – en resa eller en rörelse som en gång har ett slutmål.

Men exilen slutar aldrig. Så inte heller flykten. Den förkroppsligas för mig men av andra genom min kropp varje dag. Vi ska veta vår plats. Vi ska veta vår icke-plats.

Trots skammen i att jämföra blir jag ändå, när jag ser videoupptagningar av människor som blir duschade av vita, handskklädda händer, plötsligt medveten om minnen av min nakna kropp i en tidig läkarundersökning (brukar en inte bli undersökt av läkare när en är sjuk?). När vi pratar om omänskliga polisförhör sitter jag och återupplever hungern som jag kände när polisen förhörde alla medlemmar i min familj efter att ha låtit oss vänta i en kall mottagningshall i timme efter timme. Hungern som egentligen inte var nånting mot rädslan mina föräldrar dolde men som slog i deras kroppar som en varning om att jag var för liten för att svara rätt på frågor ställda till mig om vår vuxet planerade flyktväg. Det gäller att vara vuxen när en ska fly. Även om alltför många är barn, ofta utan vuxet sällskap. Jag lever med en lång lista av frågor som handlar om skam, om överlevnad, om skräck, om saknad, om brist på medmänsklighet, om längtan efter demokrati, om fängelse och om små små rum där en förvaras istället för att tas om hand. Jag ställer dom långsamt till människor som är förmögna att börja svara.

Men eftersom flykten aldrig slutar är det svårt att vara klok. Efterklok.

”Jag tog med mig en sak idag som jag bara brukar ha med mig när jag lämnar Sverige, och det har jag inte gjort nu, för jag kom med en väldigt kort taxifärd. Jag tog med mig detta här (visar upp sitt pass). Det brukar jag bara ha, som sagt, när jag ska lämna Sverige för att påminna alla ställen jag kommer till, om var jag kommer ifrån. Det här betyder väldigt mycket för mig, detta, den här samlingen papper.

Det är inte alla som bor i Sverige, och som lever i Sverige, som har ett sådant.

Jag tog med den idag för att säga att detta är mitt bevis i varje fall, på att jag inte är någon främling. Så fientligheten mot mig på grund av min hudfärg kan egentligen aldrig bli främlingsfientlighet – det är och förblir rasism.

Ni behöver inte vara toleranta mot mig.

Jag ber inte att få bli tolererad, och eran nåd är inte någonting jag kräver.

Däremot kräver jag, med all kraft jag kan uppståda, att bli bedömd på mina handlingar och på min personlighet. Och jag kräver att den doktrin, som håller en person högre än en annan person, på grund av dennes hudfärg, religion, kön eller sexuella läggning, omedelbart och för alltid, diskrediteras, suddas ut och överges.

Jag kräver att få känna mig säker i Sverige.

Jag kräver att få tillgång till det arbete som mina meriter berättigar mig, till att få tillgång till den bostad som min inkomst räcker till.

Jag kräver att få be till den Gud jag vill, och älska den person jag vill.

Jag kräver friheten att yttra mig, även av dem som inte håller med mina yttringar.

Och jag kräver att bli sedd som en del av detta samhället.

Men i utbyte ger jag dig mitt liv Sverige. För dig kommer jag och mina barn alltid hjälpa till att bygga.

Jag ger dig min uppfinningsrikedom.

Jag ger dig min kreativa förmåga och min energi.

Jag kommer att älska i Sverige, jag kommer att leva i Sverige, och jag kommer att dö i Sverige.

Tack.”

En del av mig går sönder varje gång jag hör Jason Diakités uppmärksammade tal. Jag kan skriva under på det hen beskriver och kräver av Sverige. Sorgen över att med ett pass behöva legitimera sin tillhörighet är vi många som delar. Men skräcken? Jag är Jason men jag är också den som vill kunna skrika Jag kommer att hata Sverige jag kommer att leva i Sverige och förmodligen kommer jag lämna Sverige så fort jag kan för att kanske komma tillbaka och förvänta mig ett välkomnande som är värdig varje

EUROPA EUROPA
KALLA MIG VID
MITT RÄTTA NAMN

medborgare (obs inte svensk medborgare!!). Jag är den som inte tycker att det är en antirasistisk bedrift att Zlatan klarar av att springa över is med ett gevär i handen. Jag älskar Loreen och önskar jag hade vuxit upp med henom istället för med Carola, men det är för hens mod att stå upp för mänskliga rättigheter och inte för att hen viftar med en svensk flagga trots att många vill ta den ifrån henom. Det är så lätt att vara nationalistisk. Att gå nationalismens ärenden. Det är så lätt att använda sig av symboler som skapar identifikation och tillhörighet, men dom har skapats utifrån en gränsdragning som jag inte kan begripa eller rättfärdiga, hur mycket jag än försöker. På samma gång som vi vill förskjuta det våld nationalismen skapar vill vi hålla hand med dess njutbara ögonblick. Kanske för att vi så längtar efter att bli inkluderade i nånting, vad som helst. Bli inkluderade i det som ständigt exkluderat oss. Äntligen får vi vara med och vi kan till och med kräva det. Äntligen ändras bilden av Sverige och svart hår kan smyckas med en midsommarkrans. Kan det här betyda att flykten kan få sitt slut? Att exilen snart upphör?

Vi vill bara komma hem. Men hemlöshet är precis som Shahram Khosravi så klokt beskriver det, den enda lösningen på en global katastrof, vår tids stora tragedi. För det kan aldrig vara via nationalism som vi upprätthåller mänskligt värde. Det är genom att frånsäga sig sitt hem som alla kan bli välkomna, bli inkluderade. Och det är värt att poängtera att alla redan är inkluderade. Vi delar. Vi delar gemensamt. Nationsgränser är en chimär. Exkludering är en illusion. Det går inte att ta sig rätten att exkludera någon annan. Vad ger mig rätten att exkludera? Vad ger mig rätten att äga en gräns? Hur kan jag äga ett landområde?

Nationalismens mekanismer behöver jag inte påminna er om. Ni är alla mycket klokare än jag. Med detta vill jag egentligen bara föreslå att vi tar ett tydligt avstånd från nationalismen och kallar vår föreställning för anti-nationalistisk. Vi har använt begrepp som queerfeministisk eller antirasistisk, och hur mycket dom definitionerna än bär sanning föreslår jag att vi bemöter den rasistiska migrationspolitiken med ett queerfeministiskt angrepp på dess närmast allierade och vägrar nationalismen. I det ingår att vägra gränser, att vägra definitioner byggda på så kallade kulturer/ landområden och ett tydligt statement om är en nationalistisk tid vi lever i, en neonationalistisk.

Att vägra inkludering eller exkludering, att vägra igenkännbara symboler, att vägra avgränsade områden eller dom portar/murar som mar-

kerar dom, att vägra kategorisering av människor, att vägra ETT språk, att vägra EN kropp. Ett antinationalistiskt motstånd förkroppsligat som scenkonst måste bli:

en föreställning som är

- × Utan väggar (utomhus)
- × Gratis
- × Gränslös (i relation till scen och publikplats)
- × Gränsöverskridande
- × Fördomsfri (i sitt sätt att tänka på sina besökare/deltagare)
- × Uttryckt genom olika språk
- × Iscensatt av olika kroppar
- × Välkomnande (men inte avgränsande genom igenkänning)
- × Sprungen ur mänsklig erfarenhet och inte en omänsklig ideologi

Jag föreställer mig en kabaré som är maximalistisk och kompromisslös. Som är:

- × camp/queer
- × glitter/guld
- × mod/styrka
- × främmande/välkomnande
- × omfamnande/besvärlig
- × många/mycket
- × naiv/trotsig
- × kommunikativ/integritetsfull
- × påstridig/inkonsekvent
- × poetisk/mänsklig
- × stor/rund
- × informativ/nära
- × känslig/känslösam
- × rolig/hjärtskärande

Att få träda in i en scenkonstverklighet som leker med och via iscensättningar av gränsernationervåldbegränsningarsolidariteterenannanverklighetsårsmänniskovärdebåtfärdervänlighetkollektivkampenochmångakropparpåsammagångkategoriseringarochattvägradomövervakningsmygandeflyktrörelserförvarfriheträttigheterövergreppkriminaliseringupprättelse

Jag föreställer mig flera konferencier och många divor! Musik, kläd-ombyten, tårtor, fyrverkerier, samtal med publiken, allsång, synkroniserad och samtidigt förskjuten i olika riktningar dans, sceniskt rum som

situation eller händelse, kostym med duration, ljus som kompass, ljud som når hjärtat utan omvägen via igenkänning, rörlig text, en fet bok som programblad, frågor som ställs annorlunda, kön som uttrycks som flera, kroppar som går in och ut ur gemenskap/gemenskaper men som alltid är gemensam.

En kärleksförklaring.

Det vi kräver. **x**

Fort Europa

För människor som kan tänkas ha asylskäl är möjligheterna att få visum till ett EU-land i princip obefintliga. Syrien, Afghanistan, Sudan och Irak är några exempel på krigsdrabbade länder varifrån det är närmast omöjligt för privatpersoner att få visum ens för att besöka unionen. Och asyl kan bara sökas i ett EU-land när en väl är på plats.

Med nästintill omöjliga visumkrav, grundandet av Frontex (EU:s byrå för gränsbevakning se s. 28 för mer info) och andra satsningar på gränskontroller försöker EU gemensamt stärka unionens yttre gränser. År 2004 införde Sverige efter EU-direktiv ett transportörsansvar, som innebär att företag som låter

människor utan giltiga dokument gå ombord på till exempel flyg eller båt kan bötfällas. I Grekland har EU finansierat värmekameror som används för att bevaka ett 12,5 kilometer långt taggtrådsstängsel som byggts för att täppa till en av landvägarna in i EU från Turkiet. Stängslet har lett till en dramatisk minskning av antalet människor som flyr den vägen. Istället tvingas allt fler ta den ännu farligare havsvägen eller komma in i EU via Bulgarien. Med anledning av att allt fler människor kommer via Bulgarien håller ett stängsel på att byggas även där. Trots att det är en mänsklig rättighet att söka asyl förvägrar alltså EU människor den rätten.

